

3/8

1910



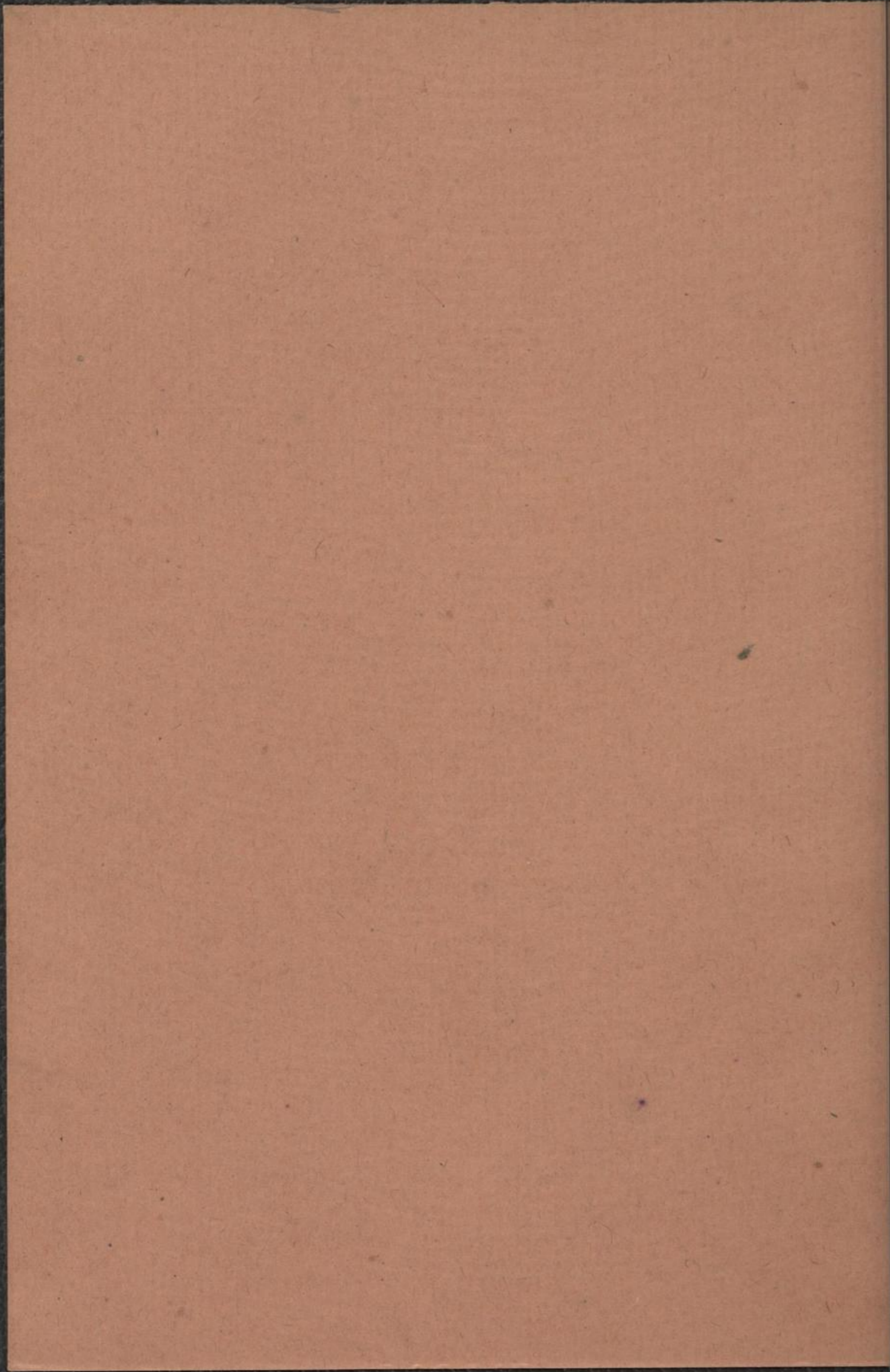
SLUB

Wir führen Wissen.

<http://digital.slub-dresden.de/id477183417/1>



Serbski Institut
Sorbisches Institut



Dźerž twoju krónu twjerdže!

Wotřalne přědowanje

ſ kotrymž je ƚo

druhu njedželu adventa 1906

ſe ſerbskej Draždžanskej wořadu

w tšchižnej zyrkwi

rošžohnował

Jurij Jakub,
farač w Njeřtwacžidle.



Čiichčž Šsmolerjež knihičžiščžernje w Budyščinje.

3/8

1910

W. J. m.

Wotewrcze wrota schěroko a czińcze durje na
šwěcze wyšoke, so by tón kral teje cześcže nuts-
cžahnył. Shtó je tón šamy kral teje cześcže?
Wón je tón Knješ šylny a mózny. Šamjeń.

Šofiana, duž nam ty,
daj šo nětko šbožnje dostacž,
žohnowany Knješowy,
šhto dha chžyl ty wonkach wostacž?
šofiana, šy tu dha?
haj, ty džěšch, haleluja!

Luba šerbska Draždžanska wošada, to budž našch
adventski šhěrlušch! Š Zachariašom špěwachu přěni wěrjazy:
„pščeš wutrobnu šmilnošcž našeho Boha je ě nam
pohladało to šhadženje š wyšokoscže, so by šwěcžilo tym,
kiž pócžmje šedža a našche nohi wjedło na šchcžežku teho
měra“. Š našchej žyrkwinej adventskej modlitwu špěwaju
nětk wěrjazy we wšchitkich našchich wošadach: „my wowzy
twojeho šadla šo šradujemy, so ty pastyrjo našchich
dušchow šrjedža bješ nami twoje hnadne bydlenje widžicž
dawášch; my šhudži šo wješelimy, so ty š twojimi krašnyimi
darami taš bratrowšy ě nam pšchihadžěšch; my šhori šmy
wješeli, dokelž ty naš wopytuješch, dobry lěkarjo wšchitkich
ludži.“ A ty wobšbožena šerbska adventska wošada tudy
wošmješch žyłu pošnosčž adventškeho potajnstwa Šesom
Šhryšta hromadu, hdyž w duchu šobu špěwášch: šofiana,
šy tu dha? haj, ty džěšch, haleluja! My šchěšcžijenjo
šmjecžimy taš teho, kiž pšchincž ma; jašo teho, kiž tu
hižom je. Ščej wěrno, luby šchěšcžijano, luba šchěšcžijanka,

ty žadny džen, žane wošomifnjenje njemóžesč bješ twojeho
Đesuša byčž? Hdže dha šo chzylj wobrocžicž s našchimi
staroscžemi, s našchim styškom, hdyž njebychmy měli šwojeho
šmilneho Samaritskeho ša rany wutrobny? Hdže bychmy
chzylj šhwatačž se šwojim njebjeskim wješelom, se šwojim
njewurjekniwje wulkim šbožom we wutrobje, wo kotrymž
žanemu cžlowjetej nicžo njemóžemy powjedacž, hdyž to nje-
bychmy móhli s modlitwu wušypacž do wutrobny našcheho
jenicžkeho pschecžela w njebjesach? Hdže chzylj hicž
s šhutnym praschenjom w nastupanju pschichoda, do kotrehož
šmój štajenaj džensša: ja a ty, luba wošada, hdyž šo
hotujemy na šhutne dželenje? Wot lěta 1871 šem šym
tudny hušcžišcho předomal, a wot lěta 1898 šem, po
šmjercži našcheho nješapomniteho Šmishča, šym šerbske
šemsche tudny wodžik. Džensša wotstupju. Čžerpjenja
w jenej nošy dla mějach po Božej woli šwoje šastojnstwo
šložicž. Ale tón jedyn njebjeski pschecžel, Đesuš Šhrystuš,
je tudny pola naš, a budže pola naš wostacž, lubowani,
taš dolho kaž budžemy my pola njeho wostacž.

Duž šmy troschtni pschi dželenju. Našche dželenje
šo štanje w šwjatym advencže, w kotrymž našch šbožnik
na našche praschenje: pschihadžesč? wotmolwi: ja tu
hižom šym!

Šjewjenje 3, 11.

„Šlaj, ja pschiindu bóršy; džerž, šštož ty
mašch, „šo by nichtó njewšal twoju šronu.“

Adventske šłowo, wot teho Šnješa šameho w šjewjenju
rēcžane. Adventske šłowo, namaj prajene, tebi, luba
šerbska Draždžanska wošada, a mi, tušwilnemu wodžerjej
twojich šemschenjom. Adventske šłowo: šlubjenje a na-
pominanje, rēcžane pschi dželenju.

Sslubjenje a napominanje Anjesowe pschi džělenju duchowneho wot Draždžanskeje šerbskeje wošady.

1. Sslubjenje Anjesowe: hlaj, ja pschińdu bóršy!
2. Napominanje Anjesowe: džerž, šchož mašch, so by nichó njewšał twoju kónu!

Anježe, trojenicžki Božo! Žohnuj twoje wobšbožaze šłowo, njebieski Wótcže, psches Jesom Khrysta w mozy šwjateho Ducha. Hamjeń.

1.

Sslubjenje Anjesowe, hlaj, ja pschińdu bóršy.

Lubi Draždžanszy Šerbjo, pschešadźcže šo nětk w duchu do cžašow, kotrež nimale 60 lět ja nami leža. Tehdy cžehnjesche wjele Šerbow š Lužicy do ratařskich šlužbow ja Draždžanami. Woni běchu wschudžom, tu a tam, zůsomnizy w Božich domach, dofelž to lube Bože šłowo nješlyšchachu w lubej maczernej rěcži. Dha nasta žedženje po šerbskej Božej šlužbje we wutrobach Šerbow tudy w zůšbje, a popshecže teje šameje we wutrobje šerbskich wótcžinzow domach. A w jěnym cžašu, hdžež bě wonkach w šwěcže luty njeměr a šběžk, w lěcže 1848, dosta kn. duchowny Šakub, pschi Míchalskej zyrkwi w Budyščinje, mój njebo nan, dowolnosć a powołanje wot zyrkwi-neje wyschnosće, šerbske Bože šlužby w Draždžanach wotdžeržecž. A š kotrym Božim šłowom přědowašche wón přěnje šerbske přědowanje w Draždžanach? Še šłowami 23. psalma: Tón Anješ je mój paštyr. Kaž hlódni a lacžni šrěbachu přěni šerbszy kemscherjo tudy Bože šłowo w maczernej rěcži do šo, a, kaž něhdy Bethlehemszy paštyrjo wofšewjeni šlyšchachu jandželowu powjesć: „wam je šo džěnja tón šbožnik narodžik“, tak šlyšchachu a

wěrxachu a spěwachu šobu přeni šerbszy kemscherjo w tutej kšichžnej zyrkwi: „hacž runje khodžu w czěmny m dole, njeboju šo žaneho njesboža, pšchetož ty šy pšchi mni.“ Gosiana, šy tu dha? haj, ty džěsch, haleluja! Tón Anjes Jesuš je pšchichol po šwojim šlubjenju bórny! Na přěny šerbsku Božu šlužbu w zusbje. Jene wubudženje džěsche pšchěš tutu Božu šlužbu 2. adventa 1848, jene džakowanje a prošćenje: o luby šbóžniko, wobradž nam wjaz tajkich šerbskich Božich šlužbow a pšchińdž bórny a pšchińdž kóždy krocž k nam i twojim šwjatym duchom! A tak je Jesuš tudy byl w šrjedžišnje šwojeje wěrxazeje šerbskeje wošady, pšchěš 58 lět, wot 2. adventskeje njedžele 1848, hacž do džěnišnjeje 232. Božeje šlužby tudy. Š lubej kšichžnej zyrkwju je wschaš šo w tym czašu wjele pšcheměnjow štało. Wona bu wospjet nutškach pšchětwarjena a šerbska wošada bě bješ tym w druhich Božich domach na podróžništwje. Škóncžnje dopušcži Bóh Boži wohen na kšichžnu zyrkej. Wot waš, lubowani, je tehdy tež někotryžkuli i tyšchnej wutrobu w jeje rošpadankach štał. Ale, šchto widžišche ty tehdy wysche špaleneho wołtarja? Te i wulkimi pišmikami pišane šłowo: cžěscž budž Bohu we wyškošcži! A šchto šmědžach ja w rošrěčowanju i wyschšchim duchownym kšichžneje zyrkwje jemu prajicž, jako jeho prošych, šo by našcha šerbska wošada šměła šobu do našwilneje zyrkwje a potom do nowotwarjeneje kšichžneje zyrkwje šacžahnyčž? To! „Šola naš Šerbow njerěka jenož: hdžěž ty wumrješch, tam chzu ja tež wumrjecž, ale: hdžěž ty šašo žiwy budžěsch, tam chzu ja tež wožiwicž.“ A lubowani, njeje šo tak štało? Šo krotkich lětach w našwilnej zyrkwi, w šotrejž my tež šwój 50. lětny jubilej šerbskich kemschenjow krašnje šwjecžicž šmědžachmy, šmy i wyskanjom šobu šacžahnyli do tuteje nowotwarjeneje,

krašnje wuhotowaneje kščižneje zyrkwje. Zako bu tehdy na přenim kemschenju w nowotwarjenej kščižnej zyrkwi tón rjany šloty khelich pošwjeczeny a do trjebanja wsaty, kotryž bě dar wschitkich šerbskich wošadow we Łužicy, ja kščižnu zyrkej našču hospodu a domisnu w zusbje, — dha džěšče psches zyłu wulku šerbsku wošadu mózne hibanje. S wotewrjenymaj woczomaj šwjeczachmy a modlachmy šo: „kaš šwjate je to městno! Sawěrnje tu nicžo druge njeje, dyžli Boži dom a tu šu njebjeske wrota“. A, lubowani, psches tute njebjeske wrota štupi k nam Jesuš Khrystuš, kiž bě tež nam šlubik: hlaj, ja pschińdu bóršy!

O kajke njebjeske šlubjenje!

O Knježe; Knježe Jesom Khrystcže, ty našch šředniko a wumožniko, ty našche šwětlo a našch troscht, ty našche jenicžke wěczne šradowanje, ty šy tež nam twoje šlubjenje dopjelnik: hlaj, ja pschińdu bóršy. O moja lmba, šerbska Draždžanska wošada, hdyž twoje kšerlusche šchumja psches tutón wyšoki twarjeny Boži dom, njeje tebi tehdy taš, jako bychu wot jandželow spēwanja šobu horje nješene byle k Božemu trónej. Hdyž našchi šerbszy špowjedni tudy na šwojimaj kolenomaj leža psched šwjatym woštarjom, šchtož hewaš w tutym měšcže njeje wjazy wohladacž; hdyž na přědowanje duchowneho wošada š napjatej nutrnošcžu kědžbuje a potom, w Božim domje a psched nim w Božim mjenje šo rošžohnuje na kšhodjenje do šlužby a powołanja, — dha šo to štanje š tej pošběhnjenej myšlu: my njejšmy šami, my njejšmy wopuschczeni, nad nami stej wupšchestrjenej Jesušowej ruzy, kotrejž naš kšónujetej š hnadu a šmilnošcžu.

2.

Šapominanje Knješowe: Džerž, šchtož mašch, šo by niktó njewšal twoju kšónu!

Luba šerbska Draždžanska wošada, mašch dha ty jenu krónu? Lubowani, jako bě w šwojim czašu tamny Gottfried s Bouillon město Jerusalem dobył, běchu jeho rycerjo jeho ša krala wušwolili a chznychu jemu šlotu krónu na hłowu štajicž. Wón pak džesche: to budž daloko wote mnje, šo bych tam šlotu krónu nješł, hdžež je mój Ješuš tu cžernjowu krónu nješč mēł. O, lubowani, njedyrbjał tał kóždy šcheščizian prajicž, s wušfacžow tych kralow šemškich, kiž krónu nošcha Bože dla? A tola rēczi znyly Nowy Sakoń wot króny žiwjenja, kotruž kóždy šwěrnny ma, hacž runje wón šam ju njewidži. Jako twoja nětk njebočizčka maczerka luboščiznje s tobu špěwašche a ša tebję šo modlešche a jeje woblicžo šo šwěcžesche s njebieskim wješelom, tež w najcžežšich czašach, njebě tebi tehdom jako bu wona krónowana byla s jašnosčju s wyšoka. Jako twój pobožny nan mernje wobcžežnosč a nješchecželstwo žiwjenja nješesche, a bješ bojosče psched šwětom trošhtnje ša šwojeho Ješuša wuštupi, njebě tebi tehdom, jako bu wón prawdosč jako krónu na šwojej hłowje nješł? A, lubi Šerbjo w Draždžanach, tał dyrbi s wami tež byčž. Tudy pschi wašchich kemschach, hdžež wašch Ješuš šrijedža mješ wami je, macže je šwjatym hordženjom šwoje hłowy pošbēhowacž, jako byšchče kóždy krónu nješli, a wonka Božeho doma, ma waš wašche njebojasne wuštupjenje ša Ješuša puschicž, jako šlota króna, a to cžim bóle, hdnyž někotre cžernje jeho cžernjoweje króny šu tež tebi, po Božim dopuščenju, na hłowu kłócžene. To je twoja króna žiwjenja, luba Draždžanska wošada! „Džerž ty twoju krónu twjerdže, twjerdže džerž, šchtož doštanješch“, špěwa k temu šnaty kherlušch a: „Džerž, šchtož mašch, šo by ničto njewšał twoju krónu“, praji k temu našch tekšt.

Šchto pak chže tebi twoju krónu wšacž? Šnano šli ludžo? Haj! Pschetož šwět hidži wěrjaznych! Ubo

šawjedni ludžo? Haj! Wšchetož, šchtóž je šo šawjesć dał, wufnje wot šwojeho šawjedźerja najprjedy to šle. O lubowani, na kaž někotreho tudy šhubjeneho šyna abo na šhubjenu džowku płakaju domach šerbszy nanojo, šerbske maczerje! Čži najštraschnišchi njepšhecželjo paš šu wotpadnjeni Šerbjjo, kotšiz se šwojej njewěru abo šwětnej myšlu šebi šamym kónu žiwjenja rubja. Woni dadža w zušbje bóršy šynkam šerbskeje rěče mjelcžecž; woni njecžitaju wjazy, hdyž šu šami, w šwojej šerbskej bibliji; woni njekhodža wjaz na šerbske kemsche w šchižnej žyrkwi a njepšchińdu wjaz tam k Božemu wołtarjej; woni njekwjećža wjaz njedželu po dobrym šerbskim domjazym waschnju a budža dale bóle š žyła zušobnizy w Božim domje. — Ale, ach wy lubowani, kiž šče tudy domjazy woštali, wobtwjerdžče tudy šbožowni: tudy šmy pod kónu žiwjenja štajeni pšches našeho Knjesa Jesom Khrysta! Kěčče, šwědžče wo waschim šbožu; napominajče! prošče! pšchitjedžče tajkich, kotšiz hišče wonkach šteja. Wobtwjerdžče jim: wono derje póndže, hdyž, š lubošču k temu Knjesej kusš wobčežnosče pšchewinjemy. Haj, lubowani, to wšchaš je kusš wobčežnosče, šo naše šerbske Bože šlužby maju šo nětk hašle $\frac{1}{2}12$ šapocžecž, tež to, šo dowolnosć w tutym pšchipołdnišchim čžašu hižo se šwonkownym wišowanjom šapocžecž, nětk tež ša našču dženknišču njedželu je data. Ale lubowani, prajče to šwojim šerbskim šnatym wonkach: my šmy šebi to napravili š doprědka wucžinjenjom, a š próštwu pšchi našchich knježach a š woporow ša šarunanje našeho šastupjenja w našchich powołanjach.

Ach, lubowani, štykńče šobu šwojej ruzy a šdyhujče šobu: luby šmilny Jesušo, ty wěšch, kaž šbožowni tudy šmy pod twojej kónu; njedaj ju nam ženje rubicž. Ty šnajesch lubowarjom twojeho ewangelija w tutym měšče,

kaž tamna kšesćizijanka běšče, kotraž, jačo bu na šmjertnym
ložu woprawjena, mi „křerluschowě šchtucžki“ šerbskich
kemschenjow pokasowasche, wot přenich hač k poslednišchim!
Ty snajesch tež pscheczelow Ššerbow, kaž našeho němšeho
wyschšeho dwóršeho předarja, kotryž i wješelom pschi
nutrnošći Ššerbow ras na spowjednej Božej službje tudy
džělberjesche. Luby Šbóžniko, wubudž wjaz pscheczelow
a lubowarjow našeje křóny žiwjenja, a njedaj ženje
žanemu njepscheczelej móž nad lubej šerbskej Draždžanskej
wošadu!

A nětk naju džělenje luba šerbska Draždžanska wošada.
Bóh daj mi hnadu, so mohł psched nim wobštacž i tym,
i čim šym pytał, tute kemschenje wodžicž; tebi chzu šo
i wutrobu podžakowacž ja wschitku twoju lubošć. Ja
nješpomnju jenož na tych, kiž tudy šu, ale tež na tych,
kiž šu šo wrócžile dom, do našeje Łužizy, abo dom do
wěczneho wobydlenja prawych. „Domisna, domisna krašna,
njejjeska!“ — Šdyž chzeczje mi pschi džělenju jene nje-
šwjadnive wješele čžinicž, dha šlubczje a džeržczje šwoje
šlubjenje: my wschitzy chzemy pod nowym šwěrnym
wodžerjom šerbskich Božich službow tu šwěrní woštacž
tebi, o Jesu, haj, šdžerž naš pschi šebi, o Křrysčezje!
A šlyšczje, ach šlyšczje, šchtož tón Anješ k temu praji:
„Džerž, šchtož ty mašch, so by ničto njewšał twoju
křónu! Šamjeń.

Wótcze našch.

O šylny, šmilny Božo wubudž hlód a
lacžnosć po twojim šlódkim ewangeliju w ma-
čžernej rěcži mješ tym wulkim šerbskim ludom
w tutym měšcže! Šamjeń.



Pschidawk.

Wo tutych ěerbskich ěemšchach 9. dezembra 1906 pišachu „Šerbske Nowiny“ w čžišle 50 lěta 1906:

Š **Dražďan**, 9. dezembra 1906. Hdyž čhyšche wčžera tu-
khwilny wodžeř ěerbskich ěemšchenjom w Dražďanach š dwórniščeža
do šwojeho škašaneho woša stupicž, dha kětsje wjednik drugeho
woša pschislocži, šo by jemu durje wotewrił a wón jemu ruku
pošćicžiwšchi džešche: „Witajče do Dražďan, ěnjes duchowny, a
jutšje šo, da-li Bóh, w šchižnej zyrkwi wohladamy!“ To bě
ěerbski postrow we wulkim němskim měšće, kotryž jara wutrobu
pschikhadžazeho šwjekeli, dokelž š tutych krótkich šłowow wutrobne
wyšokowaženje našich ěerbskich ěemšchenjom w Dražďanach rěčesche.
Šaj, wjazy tyšaz Šerbow je w Dražďanach a we wokolnošći
bydlazny, o šo bychu šebi wšchitzy lubošć š Božemu šłowu
w macžeřnej rěči wobkhowali! Dha šo tež šadžewli, kiž šo
pschecžimo wopytanju našich ěerbskich Božich šlužbow tam štajeja,
pschewinu, kaž hdyž šmě šo nětko tež druhu adventsku njedželu
šjawne wifowanje hižo dopołdnja w 11 hodž. šapocžecž. Wulka
licžba Šerbow pał tež tuto pschecžiwjenje pschewinycž wě a šebi
do šastupjenja do šlužbow dowolnošć na wopyt ěerbskich Božich
šlužbow wucžinicž abo šo š čžašom wo šastupjenje štaracž. To
pokasašche šo tež na dženšnišchich ěerbskich ěemšchach w šchižnej zyrkwi.

Šichi tutej žohnowanej Božej šlužbje mějesche ěnjes duchowny
Nowy š Ketliž špowjednu rěč a ěnjes šarač Šakub=Šješwacžidški
předowanje. Pošlednišchi, kotryž je čžerpjenjom na nošy dla, po
Božej woli še šastojúštwu wjedženy, mějesche š Dražďanškej ěerbskej
wošadže š wotšalnym předowanjom rěčecž a ščini to na šałožku
šłowow Šjew. Šana 3, 11. Džak Bohu bě šo wulka ěerbska
wošada šhromadžila. Někotšy ěerbszy pschecželjo běchu š towarštwom
„Čžornobóh“ klětku wupyšćicž dali, a běchu jeho tež džeň prijedy
š wopytom a še šwjedžeňškim postrowjenjom počžesčowali. A
někotre pschecželnižy ěerbskich ěemšchenjom běchu jeho š kwětkami
w jeho wobhdlenju a w šapale postrowile. Na šónzu Božeje

Ɣluzbny pak czehnjesche wulki džel femscherjom psches kapalu, i rufu-
 sawdacžom so dželicz a Ɣlubicz, so nochzedža Ɣebi frónu Ɣwěrnoscze
 rubicz dacž, ale so k Ɣerbstim femscham w zusbje tak Ɣwěru džeržecz, kaž
 domach. Swješelaze bě, so běchu tež pscheczeli a pscheczelnizy i Zuzizy,
 wošebje i Nješwacžidskeje wošady, na Ɣerbste femsche pschischli.
 Zena femscherka i Draždžanskeje wošady cžakasche, hacž běchu
 wschitzu drusy nimo schli, potom pschistupi a pokasa fararjej Zafubej
 stare cžischczane předomanje wot k. Zafuboweho nana (něhdy farač
 pschi Michaškej zyrkwi w Budyschinje) na přěnich Ɣerbstich femschach
 w kschiznej zyrkwi 2. adventa 1848, mo 23. psalmje: „Tón Knjes
 je mój pastyr“, wotdžeržane. „Tute předomanje“, džesche wona
 „je mi mój njebo nan sawostajil, kotryž je Ɣerbste Bože Ɣluzbny
 wot přěnjeje wopytował hacž do Ɣwojeje Ɣmjercze, a tuto předomanje
 je moja sepjera a moje sbože.“ — Tak skhadža Ɣymjescho Božeho
 Ɣłowa w zusej roli tež hisczze po 58 lětach.

Wšcho, schtož bě swješelaze na tutym Ɣerbstim femschenju, bě
 wschač wobradžene wot Boha, so by kšwalba bylo sa dar jeho
 hnady nad našchim Ɣerbstim ludom w zusbje, a so by se wscheho
 tuteho potajneho šhonjenja won klincžalo do wutroby našcheje
 Ɣerbsteje wošady w Draždžanach: „Džerž, schtož mašch!“ Kaž bě
 fararjej Zafubej hnujazy pschiklad tajkeje Ɣwěrneje luboscze k Zesuso-
 wemu Ɣłowu w macžernej rěcži bylo, jako bě wón měl tón Ɣamy
 džen rano na najdalschich mjesach Draždžanskeho Noweho města
 jenu wobstarnu Šserbowku wopravicž, kotraž bě psches wjele lět
 šwucžena byla, na Ɣerbstich femschach w kschiznej zyrkwi k Božemu
 blidu kšodžicz, a kotraž bě lětša krótko do njedžele 2. adventa
 skhorila. — K špowjedži a k Božemu blidu bě na Draždžanskich
 Ɣerbstich adventskich femschach 181 (66 muži a 115 žónskich).

Knjes farač Zafub i klětki tež šjewi, so budže jeho našlědnik
 we wodženju Ɣerbstich femschenjom w Draždžanach knjes farač
 Domaschka w Budeštezach a pschejesche jemu bohate žohnowanje.
 Haj, Bóh žohnuj jeho a Bóh žohnuj tež bohacze Draždžanskich
 Šserbow! Tón Knjes špožcz, so bychu kwětki luboscze k njemu dale
 bóle skhadžale a pschpowjedale: Malěcžo so pschibližuje a schumjenje
 Ɣwjateho Ducha pschpowjeda: „Tón Knjes pschiúdze bórny!“



